

Newsletter n°2 – November 2019

Het Euregionaal Field Lab

Het doel van deze Nieuwsbrief is om een overzicht te bieden over de stand van zaken en voortgang van het Euregionaal Field Lab (EFL). Het EFL is een onderdeel van het Interreg project EMR-EYES en maakt deel uit van het tweede werkpakket genoemd "Opleidingen en colloquia". Het wordt uitgevoerd door het Openbaar Ministerie van Nederland Limburg (OM).

Met het EFL-project wordt beoogd om deelnemers in drie teams op te leiden in de Harvard Field Lab-methode. Onder de deelnemers zijn onder andere autoriteiten zoals politie, justitie, belastingdienst, FIU (Financial Intelligence Unit), CFI (Cel voor Financiële Informatieverwerking) en gemeenten.

De Harvard Field Lab methode houdt in dat men leert om op een andere dan gebruikelijke wijze zogenaamde "wicked problems" (het beste te omschrijven als schijnbaar onoplosbare problemen) aan te pakken.

Deze doelstelling is gerealiseerd. De deelnemers van drie teams hebben gedurende het curriculum tijdens verschillende bijeenkomsten de onderliggende theoretische kennis opgedaan (hoorcolleges en werkvormen). Tijdens deze fase (alsmede gedurende de resterende looptijd van het project) wordt ieder team ondersteund door een of meerdere coaches.

Met de opgedane kennis hebben de teams gedurende de 5-daagse werkweek (de "pressure-cooker") in de eerste week van

December 2018 ten aanzien van het hen toegekende probleem een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld. Dit PvA is op de laatste dag van de genoemde werkweek gepresenteerd aan leidinggevenden alsmede aan vertegenwoordigers van instellingen en overheidsinstanties uit België en Nederland.

De 3 teams van het EFL-project worden GAIA, APATE en EREBOS genoemd:

- 1) **Team GAIA** – heeft als thema de illegale dumpingen van chemisch afval, afkomstig van de Ecstasy-productie. De stand van zaken tot dusverre is dat het team al bereikt heeft dat er een grotere bewustwording van de risico's voor volksgezondheid bijvoorbeeld is ontstaan. Ook is er door het team een zogenaamde "geurkaart" ontwikkeld, die aan bewoners in woonwijken verspreid kan worden ter herkenning en melding van mogelijke drugslabo's. Voorts heeft het team toestemming gekregen om met behulp van een wetenschappelijk instituut (bijvoorbeeld een universiteit) het productieproces van Ecstasy/amfetamine na te bootsen om daardoor meer inzicht in het fabricageproces te krijgen. Het is mogelijk dat de inzichten kunnen leiden tot nieuwe manieren van opsporing en preventie. De stand van zaken is dat het team op zoek is naar financiering hiervoor.

2) **Team APATE** – richt zich op de rol van de boekhouder als facilitator bij ondermijning door het behulpzaam zijn bij het opzetten van fake-constructies en -bedrijven bijvoorbeeld. Het team is in contact gekomen met de beroepsgroep en is bezig met het onderzoeken van een mogelijk barriere-model.

3) **Team EREBOS** – heeft als doel ervoor te zorgen dat er geen crimineel geld meer in vastgoed in de euregio wordt geïnjecteerd. Daarbij kwam al snel de rol van de notaris in beeld als poortwachter ten aanzien van witwaspraktijken. De samenwerking met het notariaat zowel in België en Nederland is gezocht. Ook werden de beide nationale Toezichthoudende instanties in stelling gebracht, evenals de FIU-organisaties in beide landen. Tot nu toe is bereikt dat in het voorjaar van 2020 te België een gezamenlijke studiedag notariaat voor Nederland (NL) en België (BE) wordt georganiseerd. Daarnaast zijn er gesprekken gestart om de realisatie van een digitale hulptool voor het notariaat te ontwikkelen. Het team is namelijk gebleken dat de informatiepositie van de notaris verbeterd dient te worden. Maar aan de andere kant wil het team ook "echt" foute notarissen in BE en NL (strafrechtelijk) aanpakken.

In NL is de aanpak van het thema met daarin een rol voor de notaris echt een trending topic. Inmiddels zijn er al een drietal provinciale bijeenkomsten voor notarissen geweest. Het ligt in de planning ook in Limburg NL nog eind dit jaar een dergelijke bijeenkomst te organiseren. Daarbij wordt

nadrukkelijk overwogen ook de BE Limburgse notarissen te betrekken.

Op **24 juni 2019** hebben de teams tijdens een zogenaamde **stocktake-bijeenkomst** te Vaeshartelt de voortgang en de tussentijdse resultaten van hun inspanningen gepresenteerd aan leidinggevenden en vertegenwoordigers uit BE en NL van diverse instellingen en overheidsinstanties. De problemen waaraan de teams werken blijken echter dusdanig ingewikkeld te zijn dat de teams besloten hebben hun werkzaamheden nog verder voort te zetten.

Een **tweede afrondende stocktake-sessie** is dan ook voorzien omstreeks **juni 2020**. Dan zullen de teams concrete resultaten gaan presenteren. Daarna kunnen de daarvoor in aanmerking komende resultaten verder binnen de Euregio Maas-Rijn geïmplementeerd worden.

Auteur: **Ben Köke**
Officier van Justitie/ Hoofd BES